

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРОГРАМА

**додакового вступного іспиту
до аспірантури**

ДЛЯ ЗДОБУТТЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

**076 “ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ
ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ”**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – 07 УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

**Затверджено Вченою радою економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 10 від 16 квітня 2019 р.)**

Київ – 2019

ВСТУП

Додатковий вступний іспит дозволяє з'ясувати рівень засвоєння теоретичних знань, оцінити аналітичні здібності та навички, що відповідають вимогам освітньо-кваліфікаційного рівня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та виявити достатність підготовки до навчання в аспірантурі на здобуття академічної кваліфікації: *доктор філософії в галузі управління та адміністрування за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»*; професійної кваліфікації: 2441.1 «Молодий науковий співробітник (управління)», 2310.2 «Викладач вищого навчального закладу».

Метою додаткового вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є формування контингенту аспірантів, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін означеної спеціальності шляхом оцінки знань та навичок абітурієнтів.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Оволодіння системою знань, що відповідають вимогам освітньо-кваліфікаційного рівня магістра 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» передбачає, що вступники повинні мати базову вищу освіту, вільно володіти державною мовою, мати здібності до оволодіння знаннями та навичками в галузі фундаментальних та професійно орієнтованих економічних дисциплін, мати схильність до наукових досліджень.

Зміст програми додаткового вступного іспиту. Іспит має комплексний характер і базується на провідних навчальних дисциплінах, що формують знання та уміння магістра і визначають рівень його кваліфікації. Програма іспиту є міждисциплінарною, охоплює основну проблематику навчальних дисциплін, що вивчають студенти в межах навчального плану освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» і включає такі модулі:

Модуль 1. Актуальні проблеми економічної теорії.

Модуль 2. Підприємництво та біржова діяльність.

Модуль 3. Торгівля та логістика.

Вступний іспит дає можливість абітурієнтам виявити знання, здобуті під час навчання і довести свою готовність продовжувати навчання в аспірантурі за програмою підготовки докторів філософії.

Формою проведення додаткового вступного випробування до аспірантури зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є письмовий іспит.

МОДУЛЬ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Тема 1.1. Проблема актуальності в економічній теорії і практиці

Предмет, завдання та функції дисципліни «Актуальні проблеми економічної теорії» та її місце в системі економічного знання. Структура та основні завдання курсу «Актуальні проблеми економічної теорії».

Тема 1.2. Методологічні засади сучасної економічної теорії

Сутність і значення нової методології для економічної теорії. Зміна методологічних парадигм в контексті розвитку економічної теорії. Взаємозв'язок традиційних та інноваційних методів економічного пізнання.

Тема 1.3. Цивілізаційний, формаційний та парадигмальний підходи в економічній теорії.

Історична визначеність формаційного підходу. Системоутворюючі елементи цивілізаційного підходу. Парадигмальний підхід в сучасному економічному пізнанні.

Тема 1.4. Феномен глобалізації в контексті соціоекономічного розвитку

Глобалізаційний вимір сучасності. Глобалізація та її наслідки для соціального прогресу. Вплив глобалізації на розвиток економічної проблематики.

Тема 1.5. Теорії періодизації історичного розвитку суспільства

Історична парадигма в економічному пізнанні. Класичні і неокласичні теорії періодизації розвитку економіки. Теорії періодизації як об'єкт економічного дослідження.

Тема 1.6. Сучасні теорії соціоекономічного розвитку

Традиційне, індустріальне, постіндустріальне суспільство. Премодерн, Модерн, Постмодерн. Доекономічне, економічне, постеконімічне суспільство.

Тема 1.7. Сутність та особливості постіндустріального суспільства

Постіндустріальне суспільство як проблема економічної теорії. Теоретичні підходи до формування постіндустріального суспільства. Постіндустріальне суспільство в контекстах економічного пізнання.

Тема 1.8. Інформаційно-інтелектуальні технології – основа постіндустріальної економіки.

Сутність нового технологічного способу виробництва. Перехід від виробництва товарів до виробництва знань. Інформаційне суспільство та специфіка пізнавальної діяльності.

Тема 1.9. Людина і праця в постіндустріальному суспільстві

Людина в умовах нового суспільного буття. Проблема відчуження в умовах зміни матеріального виробництва. Визначальні характеристики нової праці і нового буття людини.

Тема 1.10. Ринкова трансформація економіки

Проблема перехідного періоду в економічній теорії. Сутність нових виробничих відносин в ринковій трансформації. Характер та моделі перехідної економіки в економічній теорії.

Тема 1.11. Феномен інновацій в економічній теорії

Проблеми економічної теорії. Генеза інновації. Інновація в економічній теорії та практиці. Проблема інноваційного типу розвитку в економічних стратегіях.

Тема 1.12. Економічне знання в дискурсах сучасної економічної теорії

Структура наукових знань і напрямки економічних досліджень. Методологія постмодернізму в економічному дослідженні. Дискурси постмодернізму в економічній теорії.

Тема 1.13. Трансформація економічної теорії в реформі сучасної науки

Економічна наука в системі фундаментальної і прикладної науки. Економічна теорія як засіб забезпечення науково-технічного прогресу. Економічна наука в системі реформи освіти.

Тема 1.14. Перехід економічної теорії в постіндустріальну парадигму

Командна та соціоорієнтована економіка. Синтез класичної та неокласичної економічної теорії в постіндустріальній економіці. Розвиток економічної теорії в постіндустріальній цивілізації.

Тема 1.15. Філософія господарства як концепт економічної теорії

Витоки та генеза філософії господарства. Основні принципи, категорії та поняття філософії господарства. Філософія господарства в системі сучасного економічного знання.

Тема 1.16. Філософія економіки в системі економічної теорії

Економічна теорія в контексті філософського знання. Філософська та економічна методології. Філософії економіки та економічна теорія: тотожність і відмінність.

Тема 1.17. Метафізика економіки в контексті економічної теорії

Антична «ойкономіка» як предтеча метафізики економіки. Метафізичний дискурс економіки – вимога постіндустріальної епохи. Можливості та перспективи метафізики в сучасній економічній теорії.

Тема 1.18. Трансформації сучасної цивілізації: постіндустріальне та пост економічне суспільство

Зміна основних мотивацій трудової діяльності. Розвиток проблеми власності в умовах нових суперечностей соціального буття. Проблема людини в постеконічній цивілізації.

Перелік рекомендованої літератури

1. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник. – К., 2006.

2. Базилевич В.Д., Ільїн В.В. Метафізика економіки. – К., 2006.
3. Базилевич В.Д., Ільїн В.В. Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку. – К., 2008
4. Історія економічних вчень: Підручник/ За ред. В.Д.Базилевича. – К., 2004.
5. Блауг М. Економічна думка в ретроспективі. – К., 2002.
6. Ільїн В.В. Філософія багатства: Человек в мире денег. – К., 2005
7. Ільїн В.В. Фінансова цивілізація. – К., 2007.
8. Осипов Ю.М. Філософія хазяйства. – М., 2001.
9. Самсин А.И. Основы философии экономики. – М., 2003.
10. Экономическое мышление: философские предпосылки. – М., 2005.
11. Автономов В.С. Модель человека в экономической науке. – СПб., 1998.
12. Ананьин О.И. Экономическая наука в зеркале методологии // Вопросы философии. – 1999. - № 10.
13. Вебер М. Избранные произведения. – М., 1990.
14. Гайденок П.П. История новоевропейской философии в ее связи. – М., 2000.
15. Зомбарт В. Буржуа. Евреи и хозяйственная жизнь. – М., 2004.
16. Кейнс Дж. М. Предмет и метод политической экономии. – М., 1999.
17. Кун Т. Структура научных революций. – М., 1975.
18. Отмахов П.А. Рационализм в экономической науке: теория и практика// Вопросы экономики. – 1998. - № 4.
19. Поппер К. Объективное знание. Эволюционный подход. – М., 2002.
20. Панарин А.С. Постмодернизм и глобализация: проект освобождения собственников от социальных и национальных обязательств // Вопросы философии. - № 6.
21. Иноземцев В.Л. Теория постиндустриального общества как методологическая парадигма российского обществоведения // Вопросы философии. - № 10.
22. Трансформации в современной цивилизации: постиндустриальное и постэкономическое общество. Материалы «круглого стола» // Вопросы философии. - № 1.
23. Тарнас Р. История западного мышления. – М., 1996.
24. Шумпетер Й. История экономического анализа. В 3-х т. – СПб., 2001.
25. Фридмен М. Методология позитивной экономической науки. – М., 1994. – Т.2. – Вып.. 4.
26. Хайлбронер Р.Л. Экономическая теория как универсальная наука. – М., 1993. – Вып. 1.
27. Хайек Ф.А. Претензии знания // Вопросы философии. – 2003. - № 1.
28. Чухно А.А. Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України. – К., 2003.

МОДУЛЬ 2. ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 2.1. Підприємництво у ринковій економіці

Сутність підприємництва та умови його існування. Основні підходи до визначення змісту терміна «підприємництво». Еволюція теорії підприємництва.

Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Типи підприємців у сучасній ринковій економіці.

Організаційно-правові форми підприємництва. Функції підприємництва. Права, обов'язки і відповідальність підприємця. Економічна основа підприємництва. Рушійні сили підприємництва. Принципи та передумови підприємництва.

Сучасні види підприємницької діяльності. Венчурне підприємництво: світовий досвід та вітчизняна практика.

Економічні основи та суперечності розвитку підприємництва в Україні.

Форми організації підприємницької діяльності. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва. Підприємницька ідея. Інтеграційні форми підприємництва.

Тема 2.2. Державне регулювання підприємницької діяльності

Сутність та методи державного регулювання підприємництва. Державна політика підтримки підприємництва. Вплив макроекономіки на розвиток підприємництва. Кредитування підприємницьких операцій. Система оподаткування підприємницької діяльності. Практика застосування податку на додану вартість. Оподаткування прибутку підприємницької діяльності. Особливості оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Ухилення від сплати податків: причини і відповідальність.

Тема 2.3. Інноваційне підприємництво

Інноваційне підприємництво та венчурний бізнес. Організація інноваційного підприємництва в Україні. Види інноваційних підприємств. Державне сприяння розвитку інноваційного підприємництва. Бізнес-планування в інноваційному підприємстві. Інноваційний проект як об'єкт кредитування.

Тема 2.4. Конкуренція та конкуренти

Ринок та конкуренція. Види конкурентних ринків. Монополістичні тенденції на ринку. Конкуренція та необхідність маркетингової діяльності. Законодавство України про подолання монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції.

Методи конкуренції та їх класифікація. Цінова та нецінова конкуренція. Добросовісна та недобросовісна конкуренція. «Позішенінг» як метод конкурентної боротьби.

Конкурентноздатність товарів та методи її визначення. Визначення провідних факторів успіху в конкурентній боротьбі. Показники конкурентноздатності.

Тема 2.5. Біржова діяльність

Основні поняття про біржу, класифікація бірж. Історія виникнення і розвитку бірж. Порядок, утворення та органи управління біржі, організаційна структура і персонал. Універсальна товарна біржа. Спеціалізована товарна біржа. Біржове ціноутворення. Організація роботи брокерської фірми. Строкові контракти. Ф'ючерсна біржа як найбільш розвинений вид товарної біржі.

Тема 2.6. Ринок цінних паперів

Основні поняття про ринок цінних паперів. Види цінних паперів та їх особливості. Фінансові інститути ринку цінних паперів. Емісія цінних паперів. Порядок емісії цінних паперів. Форми емісії. Процедури емісії. Андеррайтинг. Трансфертні послуги. Аукціонний продаж акцій. Фондова біржа. Фондові

цінності.функції фондової біржі. Облігаційні брокери. Асоційовані члени біржі. Строкові угоди. Кліринг. Електронна торгівля.

Інвестиційні дилери та позабіржовий ринок цінних паперів. Повна фондова біржа. Офіційни фондовий ринок. Регламентований біржовий ринок. Комунікаційна система НАСДАК.

Тема 2.7. Хеджування цінових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсної торгівлі

Суть та основні характеристики хеджування. Досконале хеджування цінових ризиків на ринках сільськогосподарської сировини. Здійснення хеджевих операцій з урахуванням реальних ситуацій на ринках. Особливості хеджування цінових ризиків ринку реальних товарів. Хеджування курсових ризиків фінансових інструментів.

Перелік рекомендованої літератури

1. Закон України «Про товарну біржу» № 1956-12 від 10.12.91 р.(із змінами)
2. Закон України “Про цінні папери і фондову біржу” №3480-15 від 23.02.2006 р. (із змінами)
3. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 28.12.1994 р. (зі змінами і доповненнями від 01.01.2007 р.)
4. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996р. № 448/96-ВР.
5. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики: Монографія. – К.: Знання, 2008. – 302 с.
6. Варналій З.С. Основи підприємництва: навч. посіб. – К.:Знання, 2006.–350 с.
7. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: Монографія. – Львів: Арал, 2008. – 386 с.
8. Державна політика розвитку підприємництва в Україні: навч. посіб для студ. вищ. навч. закл. / З.С. Варналій, К.О. Ващенко, В.М. Кампо, Е.М. Лібанова. – К., 2010. – 310 с.
9. Зянько В.В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку: монографія / Вінницький національний технічний ун-т. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. – 397 с.
10. Ігнатюк А. І. Галузеві ринки: теорія, практика, напрями регулювання: Монографія. – К.: ННЦ ІАЕ, 2010. – 465 с.
11. Ігнатюк А. І.Економіка галузевих ринків : навчальний посібник / А. І. Ігнатюк. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2015. – 448 с.
12. Колот В.М. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2009. – 444 с.
13. Кононенко І.В. Основи біржового права: Навч. посіб./ І.В.Кононенко. – К.: Кондор, 2007. – 576 с.
14. Лихолат С.М., Гапій І.Б. Етика бізнесу: Навч. посіб. – К.: Знання, 2011.
15. Павленко І.А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України / Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". – К.: КНЕУ, 2007. – 248 с.
16. Мазур І.І. Детінізація економіки України: теорія та практика : Монографія / К: ВПЦ «Київський університет», 2006. – 329 с.

17. Мазур І.І. Економічна безпека і тіньова економіка. Модуль ІУ. Навч. посіб. Економічна безпека : / За ред. З.С. Варналія. - К. : Знання, 2009. - 647 с. (Теми: 18-21 - С. 418-555)
18. Мазур І.І., Шишак А.О. Соціально-економічна природа тіньової економіки та причини її розвитку в підприємстві / Вісник КНУ ім. Т. Шевченка, серія «Економіка». К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. - № 1(190) . - С. 13-21..
19. Осецький В., Ковтун М. Шляхи зменшення впливу невизначеності та ризиків на розвиток ринку житла України // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, серія «Економіка». – 2014. – Випуск 160. – с.59-63.
20. Пікус Р. В. Управління фінансовими ризиками: Навч. посіб. / Р. В. Пікус. – К.: Знання, 2010. – 598 с.
21. Сизоненко В.О. Сучасне підприємництво: навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2008. – 440 с.
22. Сірий Є.В. Підприємництво як предмет теоретико-соціологічного осмислення: монографія / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Факультет соціології. – К., 2008. – 392 с.
23. Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник. – 2-ге вид. змін. й доп. - Тернопіль: Карт-бланш, К.: Кондор, 2008. – 632 с.
24. Солодкий М.О. Біржовий ринок : Навч. посіб. – К.: Джерело, 2002. – 336 с.
25. Формування галузевих ринків України: перехідний період /за ред. д-ра екон. наук, проф. В.О. Точиліна. – К.: Фенікс, 2004. – 332 с.
26. Фондовий ринок: підручник : у 2 кн. — Кн. 1 / В.Д.Базилевич, В.М. Шелудько, В.В. Вірченко та ін. ; за ред. В.Д.Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К. : Знання, 2015. — 621 с. — (Серія “Класичний університетський підручник”)
27. Цінні папери: Підручник / В.Д. Базилевич, В.М. Шелудько, Н.В. Ковтун та ін. ; за ред. В.Д. Базилевича. — К. : Знання, 2011. — 1094 с. — (Серія “Класичний університетський підручник”, ISBN 978-966-346-878-5).
28. Belleflamme P., Peitz M. Industrial Organization: MarketsandStrategies (2nd Edition). – Cambridge:CambridgeUniversityPress, 2015. – 822 p.
29. Enterprise Innovation. Articles // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.innovationtools.com
30. Innovation Economics: The Economic Doctrine for the 21st Century // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.innovationeconomics.org/>
31. John C. Hull Options, futures, and other derivatives. Eighth Edition – Prentice Hall. – 2012. – 841 p.
32. Lazonick William. The Theory of Innovative Enterprise: Organization of Innovation in the "Learning Economy". - The European Institute of Business Administration (INSEAD), University of Massachusetts Lowell, 2000. – 27 p.

МОДУЛЬ 3. ТОРГІВЛЯ ТА ЛОГІСТИКА

Тема 3.1. Торгівля як сфера обігу та вид економічної діяльності.

Зародження торгівлі племен. Ранні форми торгівлі на Русі - німа торгівля. Торгівля в рабовласницькому і феодальному суспільствах. Торгівля при капіталізмі. Торгівля в Київській Русі. Торгівля в країнах з ринковою економікою. Сучасний стан та перспективи розвитку торгівлі в Україні. Економічна сутність і функції торговельного підприємства. Торгівля як вид економічної діяльності та сфера обігу. Господарсько-торговельна діяльність та її форми. Особливості діяльності торговельних підприємств. Функції торговельних підприємств. Основні види торговельних підприємств та їх класифікація. Організаційно-правові форми торговельних підприємств. Нормативно-правове (державне) регулювання торговельної діяльності підприємств.

Тема 3.2. Особливості організації роздрібно́ї та оптово́ї торгівлі

Організаційні й правові основи здійснення торговельної діяльності; ринок товарів, послуг, технологій: сутність, склад, проблеми розвитку; торгівля як сфера комерційної діяльності; глобальна торгова система: правила, інструменти; реклама — рушій торгівлі; маркетингові стратегії в торгівлі.

Теорії розвитку міжнародної торгівлі, торговельна політика; національний рівень регулювання міжнародної торгівлі; наднаціональний рівень регулювання міжнародної торгівлі; врегулювання міжнародних торгових спорів.

Тема 3.3. Кон'юнктура товарного ринку: формування попиту, пропозиції, ціни товару.

Ринок споживчих товарів та його основні елементи. Поняття економічних агентів ринку. Ринкові та неринкові агенти на ринку та їх характеристика. Загальна характеристика ринку. Функції ринку. Споживчий попит і фактори, що впливають на нього. Товарна пропозиція та фактори, що впливають на неї. Товарні запаси та їх види. Взаємодія попиту та пропозиції. Графік кривих попиту та пропозиції. Еластичність попиту та пропозиції та спосіб її розрахунку. Еластичний та нееластичний попит. Особливості формування ринку споживчих товарів. Сутність ціни та її види. Ринкова ціна та ціна пропозиції товару. Методи ціноутворення на підприємстві. Цінова політика підприємства. Платоспроможність населення та її вплив на попит на товари і послуги.

Тема 3.4. Товарооборот як основний показник діяльності підприємства. Управління товарооборотом підприємства.

Поняття та види товарообороту. Облік товарообороту (продажу). Аналіз роздрібного та оптового товарообороту. Роздрібний товарооборот як показник рівня життя населення. Планування роздрібного товарообороту. Оптовий товарооборот як основний показник господарської діяльності торговельного підприємства. Оптовий товарообіг і методика його прогнозування. Особливості планування товарообороту підприємств харчування. Планування товарообороту, оцінка якості плану. Система управління товарооборотом торговельного підприємства. Механізм керування товарними запасами.

Тема 3.5. Основні засоби торговельного підприємства.

Поняття основного капіталу. Сутність основних засобів, їх склад та структура. Класифікація основних засобів. Активна та пасивна частина основних засобів. Виробничі та невиробничі основні засоби. Облік та оцінка основних засобів. Знос та амортизація основних засобів. Види зносу основних засобів. Фізичний та моральний знос основних засобів. Відтворення основних засобів. Просте та розширене відтворення основних засобів. Модернізація основних засобів як одна із форм їх розширеного відтворення. Показники руху основних засобів. Показники рівня та ефективності використання основних засобів. Виробнича потужність підприємства.

Тема 3.6. Оборотні засоби підприємства.

Управління товарними запасами. Поняття, склад та структура оборотних засобів. Три фази обороту оборотних засобів та їх характеристика. Власні та позикові оборотні засоби. Кругообіг оборотних засобів. Визначення потреби в оборотному капіталі. Методи планування потреби в оборотних засобах. Нормування оборотних засобів. Нормування виробничих запасів. Норма витрат матеріальних ресурсів. Норматив оборотних засобів в готовій продукції. Показники ефективності використання оборотних засобів та способи їх розрахунку. Економічна інтерпретація значень показників ефективності використання оборотних засобів.

Тема 3.7. Розробка товарної політики підприємств

Класифікація товарів. Три аспекти товару. Особливості товарів кінцевого споживання. Особливості маркетингового підходу до розробки та виведення на ринок товарів індустріальної групи.

Асортиментна політика фірми. Фактори, що визначають специфіку асортиментної політики фірми. Широкий та глибокий товарний асортимент.

Оптимізація асортименту в умовах кризи. Виведення з асортименту ризикових груп товарів.

Упаковка в маркетинговій діяльності. Функції упаковки.

Товарні знаки та знаки обслуговування в маркетинговій діяльності. Законодавство України про товарні знаки. Основні функції товарних знаків та знаків обслуговування.

Ринок послуг та його розвиток в сучасних умовах. Особливості товарної послуги. Види послуг. Особисті послуги та їх основні характеристики.

Концепція життєвого циклу товару: причини виникнення, сутність та особливості застосування.

Тема 3.8. Витрати торговельного підприємства.

Економічна природа та сутність витрат. Особливості витрат в торгівлі. Види та класифікація витрат торговельного підприємства. Постійні і змінні витрати, їх характеристика. Собівартість продукції (товарів, робіт, послуг). Калькулювання продукції (товарів, робіт, послуг). Групування витрат за статтями калькуляції та елементами витрат. Планова, нормативна та звітна (фактична) калькуляція. Об'єкти калькулювання. Принципи калькулювання. Методи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції. Метод послідовного підсумовування прямих витрат і витрат, що розподіляються, по видах продукції (позамовна калькуляція).

Метод розподілу (поділу) сукупних витрат по калькульованих об'єктах, (попроцесна калькуляція). Метод загальної калькуляції. Метод «величини покриття».

Тема 3.9. Фінансові результати діяльності торговельного підприємства.

Ефективність діяльності. Доходи підприємства. Види доходів та джерела їх формування. Доходи від звичайної діяльності підприємств торгівлі. Доходи від реалізації. Позареалізаційні доходи. Торговельна надбавка. Сутність та види прибутку. Механізм формування прибутку підприємства. Функції прибутку як економічної категорії. Фактори впливу на прибуток підприємства – внутрішні та зовнішні чинники. Розподіл та використання прибутку. Нерозподілений прибуток. Методи планування прибутку. Поняття та види рентабельності. Способи розрахунку рентабельності й економічна інтерпретація її значення. Економічна суть ефективності господарської діяльності підприємства. Характеристика видів ефективності. Принципи формування системи показників ефективності діяльності.

Тема 3.4. Формування логістичних систем

Універсальна концепція теорії логістики; основні принципи та методи теорії логістики; види логістичних ланцюгів розподілу; основні інструменти управління логістикою.

Логістика технологічних процесів, поняття матеріальних потоків; порядок, підходи, принципи та фактори впливу на формування логістичних систем; управління запасами.

Тема 3.5. Внутрішньовиробнича логістика

Традиційний і логістичний підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці; логістична концепція MRP; мікрологістична система KANBAN; мікрологістична концепція "Оптимізована виробнича технологія"; мікрологістична концепція "Худе виробництво".

Транспортне обслуговування виробництва. Сутність і завдання внутрішньозаводського транспортного обслуговування. Пересування вантажів між операціями, робочими місцями, дільницями, цехами, складами.

Транспортний цикл, собівартість перевезення вантажів. Система та етапи планування перевезень. Маятникові, вейерні та кільцеві маршрути перевезень. Транспортна логістика на підприємстві.

Форми та системи матеріально-технічного забезпечення виробництва. Визначення потреб у матеріально-технічних ресурсах. Матеріальні ресурси та їх потоки у виробничій системі.

Транзитна та складська форми забезпечення виробництва. Оперативне забезпечення виробництва матеріальними ресурсами. Норми та нормування витрат матеріалів та ресурсів. Визначення потреби в матеріальних ресурсах промислового підприємства. Поточний, підготовчий та страховий запаси. Загальний запас. Оперативно-заготівельна робота на підприємстві, її планування.

Характеристика складського господарства. Ознаки класифікації складів. Класифікація складів (склади забезпечення, виробничі склади, склади, що зберігають напівфабрикати власного виробництва, збутові склади). Універсальні та спеціальні склади, центральні та цехові склади, закриті, напівзакриті, відкриті склади та форми їх розташування.

Перелік рекомендованої літератури

1. Базилевич, Д. Вальтер, В. Хартманн, Купалова Г. та ін. Глосарій зеленого бізнесу: українсько-німецько-російсько-англійський. - К.: Знання, 2010. – 518 с.
2. Вдовиченко А.М. Тіньова міжнародна торгівля: макроекономічна теорія та фіскальні наслідки для України: монографія / [Вдовиченко А. М. та ін. ; за заг. ред. Д. М. Серебрянського] ; Нац. ун-т держ. податк. служби України, НДІ фін. права. - К. : Алерта, 2014. - 200 с.
3. Величко О.П. Логістика в системі менеджменту підприємств аграрного сектору економіки: монографія / О. П. Величко. - Дніпропетровськ : Акцент, 2015. - 525 с.
4. Виробництво, торгівля, послуги: схеми бухгалтерських проведення: практ. керівництво. - Д. : Баланс-Клуб, 2013. - 111 с.
5. Внутрішній ринок і торгівля України: структурно-інституціональна трансформація: монографія. - Київ : КНТЕУ, 2015. - 431 с.
6. Возіянова Н.Ю. Внутрішня торгівля України: теоретичний базис, моніторинг, моделі розвитку [Текст] : монографія / Н. Ю. Возіянова ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. - 516 с.
7. Волков В.П., Горошков Л.А. Логістика нерухомості у житлово-комунальному господарстві: монографія / д-р техн. наук, проф. Волков В. П., канд. фіз.-мат. наук Горошкова Л. А. ; ДВНЗ "Запоріж. нац. ун-т" М-ва освіти і науки України. - Запоріжжя : ЗНУ, 2013. - 644 с.
8. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-ІУ.
9. Інноваційна логістика: концепції, моделі, механізми: колект. монографія / [Астаф'єв А. В. та ін. ; за наук. ред. М. Ю. Григорак та Л. В. Савченко] ; Нац. авіац. ун-т, Укр. логіст. асоц. - Київ : Логос, 2015. - 545 с.
10. Крикавський Є. Логістика для економістів / Євген Крикавський ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., випр. і допов. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. - 475 с.
11. Марчук В. Є., Григорак М. Ю. Реверсивна логістика та рециклінг наукомісткої продукції / Марчук В. Є., Григорак М. Ю. ; Нац. авіац. ун-т, Укр. логіст. асоц. - К. : Логос, 2013. - 131 с.
12. Методичні рекомендації до міждисциплінарного тренінгу "Розробка логістичної стратегії для інноваційного продукту" для студентів спеціальності 8.03060107 "Логістика" денної форми навчання / Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця ; [уклад. Т. О. Колодізева]. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. - 43 с.
13. Роздрібна торгівля: розвиток та інновації: монографія / [Азарян О. М. та ін.] ; під наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Азарян О. М. ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського, Каф. маркетингу і комерц. справи. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. - 387 с.
14. Юрченко Ю.Ю. Оптова торгівля: інституціонально-еволюційний підхід [Текст] : монографія / Ю. Ю. Юрченко ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. - 404 с.
15. Socio-economics. Toward a New Synthesis/ Amitai Etzioni, Paul R. Lawrence. – N. – Y. – London: M.E. Sharpe, 1991. – 339 p.
16. Turban T., Rainer R.K., Potter R. Introduction Information Technology. – J. Wiley & Sons, 2001. – 550 p.